

## SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Tine Søfteland

| Saksnr | Utvalg                                        | Møtedato   |
|--------|-----------------------------------------------|------------|
| 08/2   | Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner | 30.01.2008 |
|        | Kommunestyret - Ørland kommune                |            |
|        | Kommunestyret - Bjugn kommune                 |            |

## Deltagelse i prosjektet " Økoløft i kommuner"

Vedlegg:

1 Prosjektskisse: Økoløft i kommuner

## Sakens bakgrunn og innhold

Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) lanserte i fjor høst et fellesprosjekt "Økoløft i kommuner," hvor de inviterte landets kommuner til å bli økologiske foregangskommuner for utvikling og forbruk av økologiske landbruksvarer. "Økoløft i kommuner" er et tiltak for å nå målsetting om at 15 prosent av matproduksjonen og matforbruket skal være økologisk i 2015, samtidig som det skal øke det offentlige forbruket av økologisk mat. Departementene har bevilget 20 mill. kroner for 2008 og 2009, og midlene skal fordeles utvalgte kommuner etter søknad. Statens landbruksforvaltning (SLF) har ansvar for gjennomføringen av "Økoløft i kommuner," og vil gjennom sitt nettsted [www.slf.dep.no](http://www.slf.dep.no) løpende publisere informasjon om prosjektet.

Foregangskommunene skal ha konkrete målsettinger for andeler økologisk produksjon og forbruk i sin kommune ved utgangen av 2009. Videre skal sammenhengen mellom lokal produksjon og forbruk, og samarbeid i verdikjeden være sentrale elementer i arbeidet. Prosjektet skal dessuten være i henhold til regional handlingsplan for økologisk landbruk. SLF foretar en gjennomgang av skissene i samarbeid med fylkesmennene.

Kommunene må dekke en egenandel på inntil 50 prosent av prosjektets kostnader. Foregangskommunene må delta i nettverksarbeid som skal sikre at kunnskap og erfaringer fra foregangskommunene skal komme øvrige kommuner til gode.

Søknadsprosessen foregår i 2 trinn. I første omgang ble det bedt om en prosjektskisse. Det er LMD og KRD som i samarbeid tar beslutningen om hvilke kommuner som skal inviteres til å utarbeide fullstendig søknad. Beslutningen tas etter innstilling fra SLF, og det er etablert en referansegruppe som skal støtte SLFs arbeid med innstillingen. Referansegruppen består av representanter fra Norges Bondelag, Norsk Bonde-og Småbrukarlag, Kommunenes sentralforbund og Oikos.

Ved søknadsfristens utløp hadde det kommet inn 43 skisser, der til sammen 104 kommuner var representert. Resultatet av første trinn var at 37 av de 43 skissene til lokale prosjekter ble invitert med videre i prosessen. Ørland og Bjugn var en av dem. Fristen for å sende inn søknad i trinn to er forlenget til 15. mars 2008. De kommunene som blir invitert til å være med i andre runde må

forankre sine søknader politisk, ved vedtak i kommunestyret. Bekreftelse på kommunestyrevedtak kan ettersendes innen 1. april 2008.

I prosjektsøknaden som Fosen landbruk avd. Ørland/Bjugn har laget sammen med Fosen Forsøksring er målet:

- Økt forbruk av økologiske produkter i kommunale barnehager, skoler, kantiner, helsesenter og hjemmetjenester.
- Økt forbruk av økologiske produkter ved Fosen videregående skole.
- Bedre distribusjon av økologiske varer i Ørland og Bjugn.
- Øke fokus på økologisk produksjon.

Forbruket skal økes til 15 % og produksjonen skal økes til 5 %. Det er mest realistisk å øke forbruket av melk, egg og melvarer, men en ønsker også å øke forbruket av frukt og grønt. Totalt forbruk av matvarer i Ørland og Bjugn kommuner er usikkert. Et forløpig anslag er mellom 4 og 5 millioner kroner, men disse tallene er ikke sikre. I Bjugn utgjør regnskapsmessige innkjøp i 2007 2.3 millioner kr. Skolemilk er ikke med i disse tallene. Dersom prosjektet igangsettes, vil alle innkjøp måtte kartlegges i detalj som en del av prosjektarbeidet for å ha et korrekt utgangspunkt.

For å nå disse målene må en gjennom prosjektet:

- Gi informasjon til institusjonene om mulighetene for å skaffe økologiske varer produsert lokalt og regionalt.
- Skaffes til veie økologiske produkter ved bl.a på tilrettelegge for direkteleveranser av lokalproduserte økologiske grønnsaker, bær og egg.
- Gi informasjon om regelverk og sørge for Debiogodkjenning av kjøkken osv.
- § Gi informasjon til forbrukerne (foreldre og barn/ungdom) om økologisk mat.
  - o infomateriell

For å få økt fokus på økologisk produksjon må en:

- § Gi informasjon til produsenter om mulighetene for å produsere og selge økologiske varer.
- § Styrke veilednings- og kompetansetiltak overfor gårdbrukere som driver økologisk produksjon, eller som kan tenke seg å drive økologisk produksjon.

## Administrasjonens vurdering

Selv om Sør-Trøndelag er det fylket hvor jordbruksarealet prosentvis er mest omlagt til økologisk, er produksjonen av økologiske produkter forholdsvis lav i våre kommuner, bortsett fra økologiske egg. I tillegg produseres det en del korn til fôr. Den økologiske melkeproduksjonen viser i år en gledelig utvikling, da den første samdrifta for økologisk produksjon starter opp.

En ser for seg at produksjonen av økologiske grønnsaker kommer til å øke de nærmeste årene, ettersom det forligger planer om å produsere en del slike varer. Som et ledd i planen om å øke produksjonen av hagebruksvekster i Trøndelag, er det innvilget midler fra FMLA til LR Fosen Forsøksring til et hagebruksprosjekt på Fosen som også omhandler økologisk produksjon. Målet med dette prosjektet er å øke produksjonen av trønderske grønnsaker, samtidig som en ønsker at målsettingen om at 15 % av arealene i fylket skal legges om til økologisk produksjon nås. Det siste halve året har det dessuten vært økt interesse for eksotiske grønnsaker. I den forbindelsen samarbeider en del forsøksringer i Trøndelag om å få til slik produksjon, og flere gårdbrukere er interesserte.

Forbruket av økologiske varer i Ørland og Bjugn kommuner er forholdsvis lavt. I hovedsak har dette vært melk og frukt, i tillegg til noe egg. Dette skyldes i hovedsak økonomi og/eller at det er vanskelig å få jevne leveranser. Dette gjelder for Fosen videregående skole og Ørland Hovedflystasjon. Imidlertid er Midt - Norge utpekt som satsningsområde for lansering av økologisk mat i Forsvaret, og kjøkkenet ved ØHF har i den forbindelsen planer om å lansere

delar av produksjonen ved kjøkkenet som økologisk fra 2008. De ønsker å knytte til seg leverandører som har en produksjon eller som driver import av økologiske produkter. I dette prosjektet ligger det også at lokale og regionale produsenter kan bli valgt ut, til tross for at det er inngått avtaler av Forsvaret sentralt. Dette vil være med og øke etterspørselen etter økologiske varer betraktelig i vårt distrikt, noe som gjør at det er mer aktuelt å få til en distribusjon av økologiske og annen lokalprodusert mat. Hvis en ønsker at mest mulig av verdiskapningen skal skje lokalt, trengs det et koordineringsapparat. Guri Kunna prosjektet på Hysnes i Rissa, og vår lokale gårdsbutikk på Brekstad, Solvang gård, kan være en del av "motoren" i dette. Hittil har det lille som har vært omsatt av grønt stort sett gått som direktesalg fra gårdbrukeren.

Effekten av prosjektet er økt forbruket av økologiske grønnsaker, bær og egg, samt et økt forbruk av disse generelt. Dessuten at mer areal blir lagt om til produksjon av økologisk grønnsaks- og bærproduksjon. Enkelte økologiske produsenter har dessuten sagt at de kan leie bort økologiske arealet til andre som kan nytte det til økologisk grønnsaksproduksjon. Samtidig vil en større andel av det som produseres i distriktet bli nyttet lokalt.

Kommunene som deltar må dekke en egenandel på inntil 50 prosent av prosjektets kostnader. I tillegg kommer merkostnader med innkjøp av økologiske varer. Hvor stor denne vil være avhenger av hva slags varer det er snakk om og hvor en kjøper varen. Merkostnadene for økologiske melkeprodukter (melk, ost, rømme) er ca. 10-15 %, og dette er også varer som det kjøpes mye av. For økologiske frukt og grønnsaker kan merkostnadene bli langt høyere. Det en klarer å skaffe lokalt av frukt og grønnsaker, vil trolig koste langt mindre enn om man kjøper varene i butikken. En del av jobben til prosjektleder vil være å samordne etterspørselen etter økologiske varer for å oppnå akseptable priser.

## Komitelederens innstilling

Ørland/Bjugn landbruksnemnd tilrår at Ørland og Bjugn kommuner fatter følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar at kommunen (Bjugn/Ørland) ønsker å delta i prosjektet "Økoløft i kommuner." Kommunen forplikter seg samtidig å stille ressurser i forhold til å øke forbruket av økologiske produkter, slik at en forsøker å nå målsettingen om et forbruk på 15 % i 2009.

Tilleggs kommentar fra rådmannen i Bjugn:

Med sikte på gjennomføring av pkt. 6 i budsjettvedtaket for 2008, kan rådmannen ikke anbefale å inngå i noen prosjekter som ikke er selvfinansierende fullt ut.

Dette prosjektet er ikke det, og Bjugn kommune kan derfor ikke delta i prosjektet "Økoløft i kommunene" på nåværende tidspunkt.